

Diskusní fórum Modrý dům odstartovalo

12.května 2004 Jakub Schmitz

Diskusní fórum Modrý dům odstartovalo

Ve středu 14. dubna odstartovalo další pravidelné diskusní fórum, tentokrát v Ostravě ve spolupráci s moravskoslezskou ODS.

Spolu s první diskusí na téma „Bruselské právní mýty a realita“ proběhly na dvou ostravských školách ještě další dvě akce. Na VOŠ obchodně-právní diskutovali místopředseda Poslanecké sněmovny Ivan Langer a čelný kandidát ODS pro volby do Evropského parlamentu Ivan Knížátko se studenty o evropském právu, jeho struktuře, způsobu přijímání a slabinách. Ve stejném čase proběhl na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity seminář „Evropský parlament a české politické strany“, na kterém vystoupili právní expert Parlamentního institutu Petr Kolář s přednáškou o roli a pravomocích EP a Ladislav Mrklas s přednáškou o evropských a českých politických stranách.

Večer se pak konala veřejná debata v novém sídle moravskoslezské ODS, které se zúčastnili Ivan Langer, Ivan Knížátko a Petr Kolář. Nejprve promluvil Ivan Langer, který nastínil několik mýtů spojených s evropskou integrací a speciálně s evropským právem. Mezi ně patří zejména přesvědčení, že všechno a všichni musejí být regulováni nějakým zákonem. Další mýtus říká, že právo má pouze technicistní povahu, že není odrazem ideologie. Proti tomu Ivan Langer postavil přesvědčení, že prostřednictvím práva uskutečňují politické strany své představy, a proto je právo nutně silně ideologicky ovlivněné. Závažným mýtem je i představa, že evropské právo je demokratičtější, protože se na jeho přijetí podílí více zemí. Stačí se však podívat na samotný systém přípravy a přijímání komunitárních předpisů, aby člověk zjistil, že tento proces postrádá téměř všechny demokratické atributy. Zejména je zde setřen princip dělby moci, neboť Evropská komise i Rada ministrů v sobě soustřeďují zároveň výkonnou a zákonodárskou pravomoc. Klíčová je především nedostatečná kontrola evropské normotvorby. Mýtem je ovšem i to, že kontrolu může vykonávat Evropský parlament. Ten jednak nemá pravomoci, jednak je to sporné vzhledem k podílu poslanců z jednotlivých zemí. Další mýty se pak týkají kvality evropského práva, údajně menší zkorumpovanosti evropských úředníků, sjednocování práva jako cestě k nižším nákladům. Poslední mýtus se týkal domnělého společného právního základu, z něhož logicky vzejde sjednocený evropský právní systém.

Petr Kolář rozebral základní strukturu evropského práva, jeho tvorbu a srovnal jej s právem národním a mezinárodním. Připomněl tři poněkud problematické principy tohoto právního systému: 1) bezprostřední účinek, 2) aplikační přednost před národními normami, 3) vynutitelnost. Dále poukázal na problémy, které přinese publikace 80.000 stran evropských norem v českých sbírkách právních předpisů. Petr Kolář se také zastavil u statistik legislativního procesu. Zejména zmínil podíly tzv. evropských návrhů, které tvoří téměř tři pětiny všech předloh, jimiž se v tomto volebním období zabývala Poslanecká sněmovna (v minulém volebním období to byly cca dvě pětiny). Je zcela logické, že vláda pod tzv. evropskými návrhy ráda schová řadu svých vlastních výmyslů. Jako příklad Petr Kolář jmenoval zákon o veřejném ochránci práv (ombudsmanovi). Další poznámka mířila k nízké kvalitě vládních předloh, které jsou často nedostatečně kompatibilní, což přináší nutnost zákony znovu a znovu novelizovat – viz zákon o zadávání veřejných zakázek.

Ivanu Knížátkovi připadla zajímavá role glosátora obou předešlých vystoupení. K vystoupení Ivana Langera především připojoval komentáře, směřující k možnostem budoucích českých europoslanců dané problémy ovlivňovat. K osmi mýtům pak přidal devátý – mýtus tzv. subsidiarity. Na její margo poznamenal, že „to, co Brusel jednou získá, již nikdy nevydá“. Dotkl se také otázky sjednocování daňových a sociálních systémů, které v žádném případě není v zájmu ČR. Ta naopak může těžit z

nižšího daňového zatížení, pochopitelně jen tehdy, pokud daňové zatížení opravdu nižší bude, čemuž se současný stav značně vzdaluje.

Následná diskuse se dotkla především možností ČR jak ovlivnit negativní trendy, postupu budoucích českých poslanců EP a řady konkrétních nesmyslů v euronormách (koordinátor bezpečnosti práce ve stavebnictví, povinných místností pro kojící matky na staveništích apod.).